

Zarząd Powiatu - w rozumieniu Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z 2023 r. poz. 572)

Dane Podmiotu wnoszącego petycję znajdują się poniżej oraz w załączonym pliku sygnowanym kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do dyspozycji Ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 162, 1590) oraz przepisów art. 4 ust. 5 Ustawy o petycjach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 870)
Data dostarczenia zgodna z dyspozycją art. 61 pkt. 2 Ustawy Kodeks Cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740)

Adresem Wniosku/Petycji* - jest Organ ujawniony w komparycji - jednoznacznie identyfikowalny za pośrednictwem adresu e-mail pod którym odebrano niniejszy wniosek/petycję. Rzeczony adres e-mail uzyskano z Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu - a jego nomenklatura jednoznacznie identyfikuje odbiorcę.

W razie wątpliwości co do trybu jaki należy zastosować do naszego pisma - wnosimy o bezwzględne zastosowanie dyspozycji art. 222 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775)

Wniosek w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej i odrębna Petycja - w jednym piśmie – na mocy art. 61 i 63 Konstytucji RP

Preambuła Wniosku :

Wg oficjalnych danych NBP koszty obrotu gotówkowego to ponad 1% PKB i [m.in.](#) z uwagi na inflację, wzrost kosztów pracy, systematycznie rosną. Obsługa gotówkowa jest więc nie tylko kosztowna ale wymaga także od samorządów zwiększania poziomu zabezpieczeń i wprowadzania procesów kontrolnych. Z tego też powodu samorzady w ostatnich latach wprowadziły szereg rozwiązań w zakresie akceptacji kart płatniczych w szczególności udostępniając w urzędach terminale płatnicze oraz oplatometry. Dzięki temu wartość obrotu bezgotówkowego w Samorządach zdecydowanie wzrasta a rozwiązań bezgotówkowych oczekują mieszkańcy. Płatności bezgotówkowe to szereg korzyści w funkcjonowaniu instytucji administracji publicznej. Ułatwiają i porządkują proces obsługi interesantów oraz procedurę poboru opłat skarbowych i administracyjnych.

Wydaje się zatem, że promowanie opłat w postaci bezgotówkowej - powinno być priorytetem Urzędów i jako proces pożądaný zarówno przez Interesantów/Podatników - jest w uzasadnionym interesie społecznym - przez instytucje samorządowe.

Wprowadzenie płatności bezgotówkowych wpływa na nowoczesny wizerunek Samorządu.

Mieszkańcy na co dzień placący online lub kartą - chcą mieć taką możliwość również w urzędach i innych jednostkach administracji centralnej i samorządowej.

Ustawodawca za pomocą wielu przepisów stara się ograniczyć obrót gotówkowy, promuje instrumenty płatnicze i obrót bezgotówkowy. **Oczywiście do tej pory w Administracji Publicznej obrót bezgotówkowy utożsamiany był głównie z terminalem płatniczym, podczas gdy jest on jedynie jednym z wielu takich instrumentów.**

Natomiast - sensu largo i kolejnym etapem wdrażania obrotu bezgotówkowego - w rozumieniu wnioskodawcy - jest zatem: 'indywidualizowane urządzenie lub uzgodniony, zaakceptowany przez użytkownika i dostawcę zbiór procedur, wykorzystywanych przez użytkownika do złożenia zlecenia płatniczego' w sposób zdalny, poprzez taką możliwość na stronie WWW Samorządu.

Dotychczasowe rozwiązania tj. terminale POS i oplatometry wymagają bowiem wizyty mieszkańca w Urzędzie i bezpośredniego kontaktu z Urzędnikiem. Zaś oczekiwaniem mieszkańców jest jak najefektywniejsza możliwość realizacji czynności urzędowych także z każdego miejsca - najnowsze rozwiązania e-commerce pozwalają je spełnić. W rozwiązaniach e-commerce Instrumentem płatniczym może być karta kredytowa/debetowa, portfele Apple Pay i google pay czy BLIK. Transakcje bezgotówkowe mogą być zrealizowane za pomocą komputera, smartfona - poprzez skorzystanie przez mieszkańca z aplikacji Miasta dostępnej na stronie www Samorządu - analogicznie jak w sklepach internetowych. Obowiązkiem Urzędu w takiej sytuacji będzie jedynie przygotowanie przyjaznego i bezpiecznego systemu pobierania takich opłat z wykorzystaniem już istniejących przetestowanych w empirii rozwiązań i odstępnych możliwości i udostępnienie go na swojej stronie internetowej.

Taki sposób dokonywania płatności w Urzędach był do tej pory trudny do wprowadzenia z uwagi na koszty oraz brak rozwiązań dopasowanych do specyfiki Samorządów. Na szczęście taka sytuacja uległa zmianie w ostatnim czasie z racji rozszerzenia programu Fundacji Polska Bezgotówkowa o płatności e-Commerce gdzie do końca 2025 Fundacja pokrywa koszty operatorów kartowych. Są także dostępne na rynku rozwiązania e-commerce dedykowane samorządom, co potwierdzają dostępne na stronach pierwszych gmin/powiatów* systemy do pobierania opłat/podatków online.

Ostatnio w jednej z małych gmin na terenie kraju nastąpiło modelowe wdrożenie systemu dokonywania opłat online i wydaje się, że tą drogą powinny - zdaniem wnioskodawcy - podążyć inne urzędy - biorąc pod uwagę drastyczne zmniejszenie kosztów rzeczonoego wdrożenia w stosunku do uprzednich prób jakie miały miejsce w Gminach/Jednostkach na terenie Kraju.

Mamy nadzieję, że Decydenci w jednostkach samorządu terytorialnego działając bona fides - biorąc pod uwagę powyższe argumenty - potraktują naszą petycję z należąną atencją - i wdrożą odpowiednie działania celem zapewnienia powszechności akceptacji płatności bezgotówkowych, dzięki którym osiągnięte zostaną kolejne cele związane z uszczelnieniem systemu poboru podatków i danin.

W skali makro - sukcesy związane z uszczelnieniem systemu podatkowego od 3 lat - są olbrzymie – w skali mikro na poziomie samych jednostek samorządu terytorialnego jest jeszcze wiele do zrobienia.

Notabene od lutego br. Ministerstwo Finansów i Krajowa Administracja Skarbowa udostępniła możliwość płatności BLIK za roczne rozliczenie PIT (PIT-28, PIT-36, PIT-37, PIT-38, PIT-39) osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej i przedsiębiorcom.

II) Petycja Odrębna: - procedowana w trybie Ustawy o petycjach (Dz.U.2018.870 t.j. z dnia 2018.05.10) - dla ułatwienia i zmniejszenia biurokracji dołączamy ją do niniejszego wniosku.

Nie jest to łączenie trybów - zatem prosimy kwalifikować niniejsze pisma jako dwa środki prawne - wniosek oznaczony powyżej za pomocą rzymskiej jedynek i odrębną petycję oznaczoną II. To, że wzmiankowane umieszczenie dwóch środków prawnych w jednym piśmie jest możliwe i nawet pożądané można wnioskować z szerokiego piśmiennictwa ad exemplum - vide - J. Borkowski (w.): B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania..., s. 668; por. także art. 12 ust. 1 komentowanej ustawy - dostępne w sieci Internet.

1P) **Na mocy art. 63 Konstytucji RP w ramach przepisów art 2 pkt 1, 2 i 3 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U.2018.870 t.j. z dnia 2018.05.10) w związku z art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego (wnioski optymalizujące funkcjonowanie**

administracji publicznej), wnosimy petycję do organu powiatu o podjęcie działań zmierzających do stopniowego wdrożenia w Urzędzie procedur związanych z pełną obsługą płatności dokonywanych online przez Interesantów/Petentów/Podatników poprzez udostępnienie takiej możliwości na stronie internetowej samorządu.

Jesteśmy przekonani, że na rynku - obecnie - znajdują się podmioty (w tym uznane Banki i Instytucje) mające spore doświadczenie z wdrażaniem tego typu nowych sposobów płatności w Urzędach i per analogiam jak to było w przypadku terminali płatniczych - i być może mogą z uwzględnieniem zasad uczciwej konkurencji dotyczącej racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych - partycypować w pewnym stopniu w kosztach i zdefiniowaniu indywidualnej dedykowanej procedury (procesu) - wdrożenia tego typu nowych metod kontaktu na linii Urząd - Interesant/Podatk/Potent.

Takie mechanizmy doskonale już zafunkcjonowały w wielu krajach i w czasach minionej pandemii przeszły pozytywną weryfikację w empirii.

Oczywiście wszystkie takie ewentualne działania powinny być wykonywane w sposób jawny i transparentny z uwzględnieniem zasad uczciwej konkurencji.

Na bazie dokonanej analizy wnosimy o krótkie, kilkuzdaniowe podsumowanie w odpowiedzi na niniejszą petycję - mocnych i słabych stron ewentualnego wdrożenia procedur pełnego zaspokojenia żądań Interesantów - pod kątem udostępnienia Interesantom mechanizmów pełnej płatności bezgotówkowej - w formie online w ramach procedur funkcjonujących w Urzędzie - Oczywiście w odniesieniu do obecnie panującego w Jednostce stanu faktycznego.

Dla ułatwienia pozwalamy sobie podpowiedzieć, że Decydenci mogą podjąć próbę uzyskania danych z gmin, które w ostatnim czasie wdrożyły tego typu rozwiązania e-commerce i w ten sposób w empirii zapoznać się z problematyką tego wdrożenia.

Jako że chodzi o sprawy publiczne informacja w tej mierze powinna być - zdaniem wnioskodawcy - łatwa do identyfikacji i odszukania - po wykonaniu odpowiedniego rekonesansu w sieci Internet

Uzasadnienie wniosku:

Jak wykazują odpowiedzi uzyskane w ramach uprzednich naszych akcji wnioskowania - w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej - w której pytaliśmy o szereg aspektów związanych z obecnym stanem prawnym - część Gmin /Miast/JST - nieracjonalnie wydatkuje publiczne pieniądze - w obszarach, o które pytaliśmy.

Tymczasem inne Gminy/Miasta/JST - szczególnie w Polsce południowo-wschodniej - wręcz wzorcowo dobrze - potrafiły optymalizować rzeczony koszty i uzyskać spore oszczędności.

Takie skuteczne działania oszczędnościowe - mogły zostać i zostały podjęte przez JST w Polsce południowo-wschodniej - jak mniemamy z tego powodu, że w ciągu ostatnich 10 lat - wiele zmieniło się w podejściu podmiotów rynkowych do obsługi Jednostek Administracji Publicznej - szczególnie w warunkach ostrej konkurencji rynkowej.

Biorąc pod uwagę powyższą analizę - opartą o uzyskiwane - na piśmie - informacje publiczne korespondując z brzmieniem art. 3 ust. 1 pkt. 1 Ustawy o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 902) - zdaniem wnioskodawcy kompletna odnośnych danych nie wymaga działań związanych z długotrwałym ich przetwarzaniem - dane te powinny być ad hoc dostępne w Urzędzie – oraz dane te jak wykazano w oparciu powyższą analizę i stan faktyczny z niej wynikający - wydają się **SZCZEGÓLNIE ISTOTNE** z punktu widzenia uzasadnionego interesu społecznego - pro publico bono.

Aby zweryfikować ten stan faktyczny - wystarczy zapoznać się z publikowanymi odpowiedziami uzyskanymi przez nas w innych akcjach wnioskowania - często przy podobnych warunkach umownych różnice w wydatkowaniu środków publicznych - są ogromne.

Zgodnie z uprawnieniem zawartym w KPA (odpowieź w tożsamej formie do wniosku) wnosimy aby odpowiedź została udzielona w postaci elektronicznej.

Pozwalamy sobie zasugerować aby nie drukować naszych wniosków i procedować je jedynie w postaci elektronicznej.

W celu zwiększania jawności i transparentności - prosimy aby wszystkie nasze pisma publikować w Biuletynie Informacji Publicznej Jednostki lub stronie WWW podmiotu - prośba ta jest oczywiście fakultatywna, gdyż obowiązek publikacji istnieje jedynie w stosunku do części związanej z odnośną petycją - ipso iure art. 8 ust. 1 ww. Ustawy o petycjach (Dz.U.2018.870 t.j. z dnia 2018.05.10) W konsekwencji wyrażamy zgodę na opublikowanie treści petycji na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego (Adresata) co jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na publikację wszystkich danych podmiotu wnoszącego petycję.

- Wnosimy o zwrotne potwierdzenie otrzymania niniejszego wniosku w trybie §7 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania s. i wniosków. (Dz. U. z dnia 22 stycznia 2002 r. Nr 5, poz. 46) - na adres poczty elektronicznej: e-commerce@samorzad.pl

- Wnosimy o to, aby odpowiedź w przedmiocie powyższych pytań złożonych na mocy art. 61 i 63 Konstytucji RP - w związku z art. 241 KPA, została udzielona - zwrotnie na adres poczty elektronicznej e-commerce@samorzad.pl

- Wniosek został sygnowany bezpiecznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym - stosownie do wytycznych Ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 162, 1590)

Wnioskodawca:

Osoba Prawna

Szulc-Efekt sp. z o. o.

Prezes Zarządu - Adam Szulc

ul. Poligonowa 1

04-051 Warszawa

tel. 608-318-418

nr KRS: 0000059459

Kapitał Zakładowy: 222.000,00 pln

www.gmina.pl

Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 1 Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) Imię i nazwisko osoby reprezentującej Podmiot wnoszący petycję ujawnione jest powyżej

Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 5 ww. Ustawy - petycja niniejsza została złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej, sygnowana podpisem elektronicznym (który ujawnia dodatkowe dane), a adres ujawniony expressis verbis w petycji jest wskazanym zwrotnym adresem e-mail.

Zwyczajowy komentarz do Wniosku:

Adresat jest jednoznacznie identyfikowany - na podstawie - unikalnego adresu e-mail opublikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Jednostki i przypisanego do odpowiedniego Organu.

Rzeczony adres e-mail - zgodnie z dyspozycją art. 1 i 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej - stanowiąc informację pewną i potwierdzoną - jednoznacznie oznacza adresata petycji/wniosku. (Oznaczenie adresata petycji/wniosku)

Pomimo, iż w rzeczonym wniosku powołujemy się na art. 241 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 2052) - w naszym mniemaniu - nie oznacza to, że Urząd powinien rozpatrywać niniejsze wnioski w trybie KPA - należy w tym przypadku zawsze stosować art. 222 KPA.

W opinii Wnioskodawcy Urząd powinien w zależności od dokonanej interpretacji treści pisma - procedować nasze wnioski - ad exemplum w trybie Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05) lub odpowiednio Ustawy o dostępie do informacji publicznej (wynika to zazwyczaj z jego treści i powołanych podstaw prawnych) - lub stosować art. 222KPA

Zatem - wg. Wnioskodawcy niniejszy wniosek może być jedynie fakultatywnie rozpatrywany - jako optymalizacyjny w związku z art. 241 KPA.

W naszych wnioskach/petycjach często powołujemy się na wzmiankowany art. 241 KPA - scilicet: "Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności." - w sensie możliwości otwarcia procedury sanacyjnej.

Każdy Podmiot mający styczność z Urzędem - ma prawo i obowiązek - usprawniać struktury administracji samorządowej i każdy Podmiot bez wyjątku ma obowiązek walczyć o lepszą przyszłość dla Polski.

Zatem pomimo formy zewnętrznej - Decydenci mogą/powinni dokonać własnej interpretacji - zgodnie z brzmieniem art. 222 KPA.

Nazwa Wnioskodawca/Petycjodawca - jest dla uproszczenia stosowna jako synonim nazwy "Podmiot Wnoszący Petycję" - w rozumieniu art. 4 ust. 4 Ustawy o petycjach (Dz.U.2014.1195 z dnia 2014.09.05)

Pozwalamy sobie również przypomnieć, że ipso iure art. 2 ust. 2 Ustawy o dostępie do informacji publicznej " (...) Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Wnioskodawca - pro forma podpisał - niniejszy wniosek - bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym (w załączeniu stosowne pliki) - choć według aktualnego orzecznictwa brak podpisu elektronicznego nie powoduje bezprzedmiotowości wniosku, stosownie do orzeczenia: Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie I OSK 1277/08. Podkreślamy jednocześnie, iż przedmiotowy wniosek traktujemy jako próbę usprawnienia organizacji działania Jednostek Administracji Publicznej - w celu lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Do wniosku dołączono plik podpisany bezpiecznym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, zawiera on taką samą treść, jak ta która znajduje się w niniejszej wiadomości e-mail. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

Celem naszych wniosków jest - sensu largo - usprawnienie, naprawa - na miarę istniejących możliwości - funkcjonowania struktur Administracji Publicznej - głównie w Gminach/Miastach/JST* - gdzie jak wynika z naszych wniosków - stan faktyczny wymaga wszczęcia procedur sanacyjnych.

W Jednostkach Centralnych - stan faktyczny jest o wiele lepszy.

Zwracamy uwagę, że Ustawodawca do tego stopnia stara się - poszerzyć spektrum możliwości porównywania cen i wyboru różnych opcji rynkowych oraz przeciwdziałać korupcji w Administracji Publicznej - że nakazał w §6 ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, (...) (Dz. U. z dnia 20 stycznia 2011 r.) - archiwizowanie, również wszystkich niezamówionych ofert, a co dopiero petycji i wniosków optymalizacyjnych. Cieszy nas ten fakt niemiernie, przyczyni się z pewnością do większej rozważy w wydatkowaniu środków publicznych.

Duża ilość powoływanych przepisów prawa w przedmiotowym wniosku, wiąże się z tym, że chcemy uniknąć wyjaśniania intencji i podstaw prawnych w rozmowach telefonicznych - co rzadko, ale jednak, ciągle ma miejsce w przypadku nielicznych JST.

Jeżeli JST nie zgadza się z powołanymi przepisami prawa, prosimy aby zastosowano podstawy prawne akceptowane przez JST.

Dobro Petenta i jawność życia publicznego jest naszym nadrzędnym celem, dlatego staramy się również upowszechniać zapisy Ustawowe dotyczące Wnioskowania. Kwestie te Ustawodawca podkreślił i uregulował w art. 63 Konstytucji RP: "Każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej." oraz w art. 54 ust. 1 Konstytucji RP "Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji."

Pamiętajmy również o przepisach zawartych inter alia: w art. 225 KPA: "§ 1. Nikt nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu złożenia skargi lub wniosku albo z powodu dostarczenia materiału do publikacji o znamionach skargi lub wniosku, jeżeli działań w granicach prawem dozwolonych. § 2. Organy państwowe, organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych są obowiązane przeciwdziałać hamowaniu krytyki i innym działaniom ograniczającym prawo do składania skarg i wniosków lub dostarczania informacji - do publikacji - o znamionach skargi lub wniosku."

Jeśli do przedmiotowego wniosku dołączono petycję - należy uznać, że Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 1 Ustawy o petycjach (tj. Dz.U. 2018 poz. 870) - osobą reprezentującą Podmiot wnoszący petycję - jest Prezes Zarządu wskazany w stopce

*Stosownie do art. 4 ust. 2 pkt. 5 ww. Ustawy - petycja niniejsza została złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej - a wskazanym zwrotnym adresem poczty elektronicznej jest skrzynka poczty elektronicznej Adresata ujawniona w BIP i z BIP pozyskana przez wnioskodawcę/petycjodawcę, etc

Adresatem Petycji - jest Organ ujawniony w komparcji.

Kierownik Jednostki Samorządu Terytorialnego (dalej JST) - w rozumieniu art. 33 ust. 3 Ustawy o samorządzie gminnym* (lub pow.)

Eksperti NIK piszą: "Niewielka liczba składanych wniosków o udzielenie informacji publicznej, liczba skarg złożonych do WSA, jak również liczba pozwów złożonych do sądów rejonowych, świadczą może o braku zainteresowania w egzekwowaniu powszechnego prawa do informacji publicznej. Z drugiej strony, realizację tego prawa utrudniają podmioty zobowiązane do pełnej przejrzystości swojego działania, poprzez nieudostępnianie wymaganej informacji publicznej" [Protokół pokontrolny dostępny w sieci Internet: LBY-4101-09/2010]. Mamy nadzieję, zmienić powyższą ocenę, być może nasz wniosek choć w niewielkim stopniu - przyczyni się do zwiększenia tych wskaźników.

Postulujemy, ABY NASZA PETYCJA NIE BYŁA W ŻADNYM RAZIE ŁĄCZONA Z PÓŹNIEJSZYM jakimkolwiek trybem zamówienia nie musimy dodawać, że mamy nadzieję, iż wszelkie postępowania będą prowadzone z uwzględnieniem zasad uczciwej konkurencji - i o wyborze oferenta będą decydować jedynie ustalone przez decydentów kryteria związane inter alia z parametrami ofert oraz ceną.

Oczywiście - wszelkie ewentualne postępowania - ogłoszone przez Jednostkę Administracji Publicznej - będące następstwem niniejszego wniosku - należy przeprowadzić zgodnie z rygorystycznymi zasadami wydatkowania środków publicznych - z uwzględnieniem stosowania zasad uczciwej konkurencji, przejrzystości i transparentności - zatem w pełni lege artis.

Ponownie sygnalizujemy, że do wniosku dołączono plik podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Weryfikacja podpisu i odczytanie pliku wymaga posiadania oprogramowania, które bez ponoszenia opłat, można uzyskać na stronach WWW podmiotów - zgodnie z ustawą, świadczących usługi certyfikacyjne.

* - niepotrzebne - pominąć